

Posudek oponenta disertační práce

Jméno disertanta: Ing. Bc. Václav Nádvorník

Název práce: Možnosti a meze využití školní webové stránky žáky a učiteli na základní škole

Školitel: doc. RNDr. Václav Nýdl, CSc.

Školitel specialista: doc. Ing. Ladislav Beránek, CSc. MBA

Oponent: prof. RNDr. Eva Milková, Ph.D.

Práce Václava Nádvorníka se zabývá problematikou webových stránek základních škol a možnostmi jejich využívání žáky a učiteli. V teoretické části práce autor popisuje stav řešené problematiky v ČR i v zahraničí. V praktické části se věnuje především zpracování jím vytvořených dotazníků a hodnotícímu nástroji školní webové stránky, který navrhl na základě výsledků dotazníkového šetření.

Téma práce je zajímavé a přínosné.

Práce svým zaměřením, právě tak jako publikační činnost doktoranda vztahující se k danému tématu, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na disertační práce v doktorském studiu ICT ve vzdělávání.

Připomínky k disertační práci

Formální stránka

- Po formální stránce jsem zaznamenala chyby především v chybějících čárkách v souvětích, zejména před spojením „a to“.
- Na straně 23 se hovoří o výzkumu společnosti Seznam.cz pro žáky 5. – 9. tříd. Překvapujeme mě, že na další straně, graf 5, jsou uvedeny výsledky 4. – 9. tříd. Z textu se domnívám, že graf 5 se vztahuje k uvedenému výzkumu, bohužel **odkaz na graf 5 není v textu uveden!**
- Tabulka 4 není přehledná. Vhodnější by bylo uvést ji na šířku celé stránky.
- Není vhodné uvést zkratku DUM na straně 31 a teprve na str. 47 vysvětlit, co znamená.

Obsahová stránka

- V práci se občas vyskytují **nesrozumitelně formulované věty či nevhodně napojený text**. Např. na str. 30 je napsáno:
Kapitola 1.6.1 ukazuje návrh obsahu webové stránky z Irska, přičemž předchozí odstavec již uzavírá část nazvanou „Části webových stránek, které se vyskytují více na zahraničních webových stránkách“. Autor nikde neobjasnil, proč znovu navazuje na zahraniční webové stránky, proč je kapitola 1.6.1 uvedena samostatně.
Navíc, v kapitole 1.6.1 je v části Novinky napsáno: Zde jsou **dvě** základní pojetí. A následují **tři** odrážky.
- Na str. 27 až 42 jsou uvedeny informace, kterým lze věřit, ale nemuseli bychom. Tyto **informace jsou uvedeny bez odkazu na zdroje**, např.:

1. Na str. 27 je uvedeno, že se pro tvorbu školních webů ustálila technologie ASP a PHP. (Existuje nějaký zdroj, ze kterého toto tvrzení vychází? Proč se nepoužívají modernější technologie (.NET, Java)?)
2. Na str. 27 je dále uvedeno, že se většinově pro školní weby používá otevřených systémů – také zde chybí odkaz na nějaký výzkum nebo zdroj, který by toto tvrzení potvrdil.
3. Str. 36: Jak autor zjistil, co vyžaduje žák, co rodič apod.?
4. Str. 41: „Ve firemní sféře je dáván velký důraz na grafickou úroveň stránky, kdežto ve školním prostředí se jedná spíše o obsahovou náplň.“ – opět tvrzení bez uvedení zdroje.

Základní dva nedostatky

- 1) **Chybí definice cílů.** To, co je napsáno na str. 15, nelze považovat za cíle práce. V cílech měly být vhodným způsobem zpracovány informace ze str. 64.
- 2) Protože student **vyslovil hypotézy, měl je zpracovat pomocí odpovídajícího statistického šetření**, tj. pomocí příslušných testů. Hypotézy nelze zamítat/nezamítat na základě pouhých porovnání procentuálního vyjádření získaných informací (viz str. 122 - 123). A rozhodně nelze hypotézy „potvrzovat/vyvracet“! Pokud student neměl příležitost proniknout do statistiky nebo se s nějakým statistikem domluvit na zpracování výsledků, neměl přistoupit k formulaci hypotéz. Práce mohla být založena na pečlivé přípravě a analýze dotazníkového šetření, což student udělal, a na vytvoření hodnotícího nástroje, který mohl být výstupem celé práce (na rozdíl od studentova tvrzení na str. 133: „Hodnotící nástroj není hlavním cílem této práce, jedná se o praktické zpracování výsledků výzkumu.“)

Otázka k obhajobě

Na str. 127 – Fotogalerie a Videogalerie – je zmíněn právní problém (nutnost souhlasu se zveřejněním každého ze zúčastněných).

Jakým způsobem se v praxi ve školách souhlasy získávají, uchovávají, jak se řeší odebrání souhlasu?

Závěrečné zhodnocení

Není pochyb o tom, že doktorand věnoval zpracování předložené disertační práce značnou pozornost a úsilí. Kladně hodnotím důslednou přípravu a vypracování dotazníků a hodnotícího nástroje. Vzhledem k této skutečnosti, a zároveň proto, že mě zajímá, jaké stanovisko zaujme doktorand při obhajobě k výše uvedeným základním dvěma nedostatkům, **doporučuji** disertační práci Václava Nádvorníka „*Možnosti a meze využití školní webové stránky žáky a učiteli na základní škole*“ **přijmout k obhajobě** před komisí studijního oboru Informační a komunikační technologie ve vzdělávání ve studijním programu Specializace v pedagogice, a pokud se doktorandovi podaří svoji práci úspěšně obhájit, udělit Ing. Bc. Václavu Nádvorníkovi titul Ph.D.

V Hradci Králové dne 1. 6. 2015

prof. RNDr. Eva Milková, Ph.D.

Oponent:
Doc. Ing. Václav Vrbík, CSc.
Fakulta pedagogická
Západočeská univerzita v Plzni
Univerzitní 8
306 14 Plzeň
e-mail: vrbik@kvd.zcu.cz

OPONENTSKÝ POSUDEK

Disertační práce

Ing. Bc. Václav Nádvorník

Možnosti a meze využití školní webové stránky žáky a učiteli na základní škole

Obsah a struktura práce

Práce je zasvěceným textem, který je věnován důležité a užitečné problematice webových stránek základních škol a možnostem jejich využívání žáky a učiteli. Stanovení mezí a možností využití tohoto komunikačního kanálu a vzdělávací platformy v rámci vzdělávání na základní škole je cílem předložené disertační práce. Práce obsahuje podstatné problémy daného tématu a způsoby jejich řešení.

Základní text práce má 146 stran (bez příloh) a je členěn do číslovaných kapitol (včetně úvodu a závěru). Text dále obsahuje seznam použité literatury, publikační aktivity autora, seznam použitých zkratk a základních pojmů, přílohy, na které se autor odvolává při vyhodnocení provedeného výzkumu, seznam grafů a seznam tabulek.

Disertační práce je rozdělena do 3 kapitol. Úvodní kapitola „Současný stav studované problematiky“ je charakteristikou cílů a koncepce práce. Kapitola je převážně věnována stavu zkoumané problematiky nejen v České republice, ale i v dalších zemích. Jsou zde diskutována statistická data z šetření Českého statistického úřadu a z projektu Národního ústavu ve vzdělávání Škola21. Zvláštní pozornost je věnována hodnotícím nástrojům školní webové stránky a dalším zdrojům, ze kterých lze stanovit kritéria kvalitní školní webové stránky a tím definovat její možnosti a meze. V druhé kapitole „Výzkum jak žáci a učitelé používají internet a školní webovou stránku“ je definována základní výzkumná otázka, která je dále precizována na sedm dílčí otázek.

Třetí kapitola „Výsledky výzkumu“ definuje a zdůvodňuje v práci doporučený obsah školní webové stránky a tím nastavuje základní meze a možnosti jejího využití. Aplikace autorem navrženého hodnotícího nástroje školní webové stránky dává

odpověď na otázku, jak jsou využívány možnosti školní webové stránky. Jsou popsány postup tvorby a výpočtové algoritmy hodnotícího nástroje. Rovněž jsou uvedeny výsledky jeho aplikace na dvou základních školách v České republice. Práce shrnuje výsledky autorem provedeného výzkumu a dává je do souvislosti s dříve publikovanými pracemi.

Cíl práce, aktuálnost tématu

Cílem disertační práce bylo zjištění, jakým způsobem jsou školní webové stránky využívány žáky a učiteli a stanovení dalších možností a mezí, které školní webová stránka nabízí. Pro možnost ověření, zda je školní webová stránka obsahuje vhodné informace pro potřeby jednotlivých cílových skupin uživatelů, byl na základě výsledků šetření v rámci výzkumné části práce vyvinut, odzkoušen a prakticky použit autorský hodnotící nástroj školních webových stránek.

Výzkumný problém je formulován prostřednictvím výzkumné otázky strukturované do sedmi dílčích podotázek, které jsou zajímavé a netriviální, považují je za důležité teoreticky i prakticky. Na základě výzkumné otázky jsou kvalitě formulovány výzkumné hypotézy. Cíle, výzkumné otázky i hypotézy jsou formulovány správně, mají odpovídající obtížnost a rozmanitost. Téma práce je jednoznačně disertabilní.

Použité vědecké metody v disertační práci

Hlavními, v práci použitými metodami, jsou důsledná rešerše a analýza literárních zdrojů týkajících se předmětné problematiky, tvůrčí výběr a použití postupů patřících do oblastí teorie, metodologie a praxe.

V části věnované pedagogickému výzkumu použil autor vlastní dotazníkové šetření. Pro zpracování odpovědí byla použita obsahová analýza, která má spíše kvalitativní charakter. Postupy a výsledky provedeného výzkumu jsou přehledně zdokumentovány. Autor zde prokazuje velmi dobrou orientaci v problematice pedagogického výzkumu. Dále jsou v práci použity obecné vědecké metody a to indukce, dedukce, analýza a syntéza.

Splnění cílů práce

V disertačních pracích je obvyklé, že autor v samostatné kapitole uvede explicitně cíl práce. Takováto kapitola však v předložené disertační práci chybí. Cíle

práce však lze vyvodit z úvodních pasáží. Na straně 64 a dále je podrobně uveden cíl autorem provedeného výzkumu a způsoby dosažení tohoto cíle, čímž autor částečně nahradil výše popsany nedostatek.

Předložením disertační práce bylo prokázáno, že autor dokáže inovativně rozvíjet přístupy existující v rámci zkoumané problematiky a rozmanitých problémů s tím spojených.

Přesnost práce

Práce je napsána jazykově správně. Styl vyjadřování a přehledná úprava práce svědčí o autorově dlouhodobém systematickém zájmu o tematiku práce, intenzivní a soustavné spolupráci se školitelem a školitelem specialistou, svědomité práci, i o rozsáhlých praktických zkušenostech s danou problematikou.

Formální stránka práce

Formální stránka práce i přesnost vyjadřování, úprava vzorců, grafů a obrázků, jsou na vysoké úrovni a přispívají ke čtivosti a srozumitelnosti práce. Práce má jasnou strukturu a je v ní dobrá orientace. Práci jsem prověřil pomocí systému pro odhalování plagiátů a konstatuji, že použití převzatých textů není významné a pokud se převzaté velmi krátké odstavce vyskytují, tak jsou vždy autorem pečlivě popsány jako citace s uvedením příslušného zdroje. Měl bych pouze drobnou výtku k psaní seznamů s odrážkami. Autor zvolil sice běžně používaný způsob, ten však není zcela v souladu s platnými pravidly českého pravopisu.

Výsledky práce, poznatky a přínosy práce

Práce přináší nové výsledky v oblasti teoretické, metodologické i praktické. Za hlavní výsledky lze považovat důsledné zpracování předmětné oblasti (možnosti a meze využití školní webové stránky žáky a učiteli na základní škole). Východiskem k uskutečnění výzkumu byla formulace výzkumné otázky, její strukturování a dále formulace a potvrzení či nepotvrzení odpovídajících hypotéz, které byly zaměřeny na využití školní webové stránky žáky a učiteli na základní škole. Negativně hodnotím skutečnost, že v práci chybí bližší popis autorem navrženého hodnotícího nástroje webových stránek. Z textu se sice lze domnívat, jak autor postupoval, ale jistě by bylo vhodné uvést podrobnější popis alespoň do přílohy práce. Stejně negativně hodnotím

i skutečnost, že na str. 133 je uvedena webová adresa hodnotícího nástroje. Položky tohoto nástroje jsou však chráněny heslem, autor heslo v práci neuvedl.

Publikační činnost autora ve vztahu k práci

Publikační činnost autora (uvedená od str. 151) zahrnuje celkem 18 (z toho 4 v angličtině) stěžejních publikačních aktivit autora práce. Publikační činnost potvrzuje nejen autorovu pracovitost a systematickosti, ale i dlouhodobý zájem o oblast, která je tématem disertační práce. Vzhledem k obsáhle a kvalitně zpracovanému tématu v disertační práci se domnívám, že publikační činnost autora mohla být realizována i v některém renomovaném časopisu či sborníku významné konference.

Hlavní výsledky práce byly publikovány, viz část disertační práce s názvem „Publikační aktivity“.

Otázky do diskuse k rozpravě u obhajoby

- Na str. 133 je uvedena webová adresa hodnotícího nástroje. Položky tohoto nástroje jsou však chráněny heslem, autor heslo neuvedl. Proč?
- Proč není v práci explicitně uveden cíl práce?
- Na školních webových stránkách se často vyskytují diskusní fóra. Podle mého názoru proto chybí ve výčtu výzkumných podotázek v kapitole 2.1.1 téma bezpečného chování na internetu. Proč se autor tímto tématem alespoň okrajově nezabýval?
- Považuje autor disertační práce jím uvedené počty respondentů v dotazníkových šetřeních za dostatečné pro vyvození v práci publikovaných obecných závěrů?

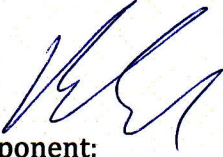
Závěr

Závěrem mohu konstatovat, že autor disertační práce má odpovídající teoretické znalosti předmětného tématu, orientuje se v problematice pedagogického výzkumu, přinesl nové poznatky a prokázal, že ovládá vědecké metody práce. Autorovi se podařilo poskytnout plastickou představu o předmětu svého výkladu. Problematika, kterou se autor zabývá, je velmi aktuální, zejména s ohledem na stávající, podle mne velmi spornou, úroveň a využívání některých školních webových

stránek. Nedostatky, které jsem uvedl v části Výsledky práce, poznatky a přínosy práce nijak významně nesnižují celkově vysokou úroveň disertační práce.

Disertační práci Ing. Bc. Václava Nádvorníka „*Možnosti a meze využití školní webové stránky žáky a učiteli na základní škole*“ **doporučuji přijmout k obhajobě** před komisí studijního oboru Informační a komunikační technologie ve vzdělávání ve studijním programu Specializace v pedagogice a po úspěšné obhajobě udělit Ing. Bc. Václavu Nádvorníkovi titul Ph.D.

V Plzni
dne 25. 05. 2015

Oponent:
Doc. Ing. Václav Vrbík, CSc.